

VII. SJEZD OS STAVBA ČR SPLNIL SVOJI ROLI MILNÍKU V HODNOCENÍ MINULÝCH A VYTÝČENÍ NOVÝCH ÚKOLŮ NAŠEHO ODBOROVÉHO SVAZU!

Zhodnocení činnosti stavebních odborů za uplynulé čtyřleté období od minulého sjezdu v únoru 2011, tj. především posouzení jejich role při obhajobě oprávněných zájmů zaměstnanců v sociálním dialogu s vládou ČR a zaměstnavateli, tedy se Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR, při obhajobě oprávněných zájmů zaměstnanců ve stavebnictví a vytýčení nových úkolů na příští čtyři roky – to byl hlavní úkol jednání VII. sjezdu OS Stavba ČR, který se uskutečnil 6. a 7. února t. r. v hotelu Olšanka v Praze.

Tuto myšlenku o hlavním tématu sjezdového jednání v úvodu svého vystoupení vyslovil předseda OS Stavba ČR **Stanislav Antoniv**, který zároveň přivítal řadu významných hostů od nás i ze zahraničí.

V úvodu slavnostní části předseda vlády ČR **Bohuslav Sobotka** kriticky poukázal na útlum investic do dopravní infrastruktury za předchozích vlád Mirka Topolánka a Petra Nečase, což vedlo k tomu, že se prakticky výstavba dálnic a železničních koridorů u nás zastavila. Vyzdvihl, že současná vláda pod jeho vedením ve státním rozpočtu na rok 2015 v odvětví stavebnictví zajistila investice, zejména na rozvoj dopravní infrastruktury. Podle něho je největším úkolem této vlády dát do pořádku legislativu ve stavebnictví, zejména jde o to, aby příprava staveb netrvala delší dobu než samotná vlastní výstavba daných objektů, jak je tomu dnes, kdy se stavby vlnou různých žalob a odvolání v rámci soudních procesů velice prodlužují. V té souvislosti konstatoval, že by u nás měly platit obdobné zásady, jako je tomu v zemích na západ od nás, např. v Německu, kdy skončí přípravné řízení a nastává čas výstavby jednotlivých objektů podle schválených projektů, a to až do doby jejich výstavby. Sobotka zároveň ocenil změnu vztahů při jednáních se sociálními partnery, kdy tripartita jedná každý měsíc. V závěru pochválil odboraře, jak hájí zájmy zaměstnanců a jejich rodin, vždyť to od nich vyžaduje i velkou dávku osobní statečnosti.

Obdobně hovořil i předseda Senátu PČR **Milan Štěch**, který rovněž ostře zkritizoval předchozí vlády za jejich útlumovou hospodářskou politiku. Poukázal na to, že stavebnictví prošlo v posledních pěti letech hlubokou krizí a že prvořadým úkolem parlamentu je udělat pořádek v legislativě, která se týká stavebnictví. Na závěr svého vystoupení poděkoval odborářům za jejich práci v odborech.

Předseda ČMKOS **Josef Středula** hovořil o významu tripartity pro řešení problémů v naší společnosti, ocenil vstřícné chování sou-

časné vlády Bohuslava Sobotky v sociálním dialogu. Poté se věnoval řadě problémů, které

hodlá vedení ČMKOS řešit na úrovni tripartity s vládou a zaměstnavateli, zejména jde o problematiku agenturního zaměstnávání, kdy tito zaměstnanci mají horší mzdové a pracovní podmínky než řádní zaměstnanci. Vyslovil se dále k tomu, aby se odbourala tendence zaměstnavatelů nutit zaměstnance k přechodu na OSVČ, čímž zaměstnavatelé šetří peníze na

(Pokračování na str. 2)

ZASEDALO PŘEDSEDNICTVO OS STAVBA ČR

Příprava dubnových regionálních konferencí a květnového 1. Sněmu OS Stavba ČR, návrh postupu v odvětvovém kolektivním vyjednávání v roce 2015 a počátkem roku 2016, ustanovení odborných komisí odborového svazu, projednání Zásad pro individuální členství v odborovém svazu a majetkových a finančních otázek – to byla hlavní témata prvního posjezdového jednání Předsednictva OS Stavba ČR, které se uskutečnilo 25. března 2015.

V úvodu jednání předseda OS Stavba ČR **Stanislav Antoniv** informoval o všech důležitých otázkách činnosti našeho odborového svazu v kontextu současné politické a ekonomické situace v ČR. Uvedl, že premiér Bohuslav Sobotka na nedávném Fóru českého stavebnictví zdůraznil myšlenku nutnosti změn v legislativě, týkající se stavebnictví, zejména jejího zjednodušení, a to i po té stránce, aby se zbytečně nezdržovala přípravná řízení staveb, zejména ze strany různých občanských sdružení, a aby po vzoru západních zemí bylo připomínkové řízení ukončeno v určitém čase a poté byla zahájena samotná výstavba podle daného projektu, která by již nebyla zdržována nějakými dalšími připomínkovými řízeními. Dále hovořil o jednání

březnové tripartity, kde byla mj. projednávána otázka agenturního zaměstnávání, kde odbory odmítají některé negativní důsledky této formy zaměstnávání, jako je např. řetězení pracovních smluv.

V souvislosti s nastávajícími dubnovými regionálními konferencemi a blížícím se květnovým sněmem OS Stavba ČR se předseda Antoniv věnoval především otázce vyjednávání se Svazem podnikatelů ve stavebnictví (SPS) v ČR o nové Kolektivní smlouvě vyššího stupně (KSVS), které nás čeká v průběhu roku 2015 a počátkem roku 2016, protože stávající smlouva končí 31. března 2016. Antoniv připo-

(Pokračování na str. 4)

SVOLÁN SNĚM OS STAVBA ČR!

V souladu s plánem práce OS Stavba ČR na rok 2015 a rozhodnutím Předsednictva OS Stavba ČR z 25. března 2015 se 13. května 2015 od 10.00 hod. v budově DOS (nám. W. Churchill 2, Praha 3) uskuteční 1. zasedání Sněmu OS Stavba ČR. (red.)

VII. SJEZD OS STAVBA ČR SPLNIL SVOJI ROLI MILNÍKU V HODNOCENÍ MINULÝCH A VYTÝČENÍ NOVÝCH ÚKOLŮ NAŠEHO ODBOROVÉHO SVAZU!

(Dokončení ze strany 1)

odvodech státu a zdravotním pojišťovnam. Věnoval se i nutnosti stálého růstu minimální mzdy a vyzdvihl chuť vlády se této otázce věnovat v rámci tripartity a zároveň konstatoval, že je nutné o tom hovořit zejména se zaměstnavateli.

Prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR **Václav Matyáš** hovořil o složité situaci v českém stavebnictví. Uvedl, že je nutné překonat důsledky globální ekonomické krize z roku 2008, která trvala prakticky až do loňského roku. S pozdravnými zdravicemi na adresu českých stavebních odborářů vystoupili viceprezident EFBWW (Evropská federace pracovníků stavebnictví a dřevoprůmyslu) a předseda polského odborového stavařského svazu Budowlani **Zbigniew Janowski** a předsedkyně sesterského slovenského Integrovaného odborového svazu **Marta Brodzianska**.

Důraz na zhodnocení sociálního dialogu

Předseda OS Stavba ČR Stanislav Antoniv ve svém komentujícím vystoupení ke Zprávě o činnosti od minulého sjezdu stavebních odborů ocenil kroky současné vlády pod vedením Bohuslava Sobotky, která naopak na přípomínky svých sociálních partnerů, tj. zaměstnavatelů a odborů slyší a snaží se ve státním rozpočtu přesunout finanční prostředky tak, aby důsledky ekonomické krize byly odstraněny nastartováním ekonomického růstu. Především se však věnoval problematice dalšího vedení sociálního dialogu odborů se zaměstnavateli, neboť ten by měl přispět k vytvoření stabilních pracovních a sociálních podmínek pro zaměstnance, což by se zpětně projevilo na zvyšování produktivity práce ve stavebnictví a tím i na větší konkurenceschopnosti našich stavebních firem v boji o zakázky na našem i evropském trhu. Konstatoval, že stavební odbory stály vždy o to, aby se mzdy zaměstnanců navyšovaly tak, aby zaměstnanci pocítovali důsledky globální ekonomické krize ve svých domácnostech co nejméně. Zároveň poznamenal, že odboráři sice chápali názor stavebních podnikatelů, že ekonomické výsledky stavebních firem neumožňují takové zvýšení mezd, aby se tím plně pokrýval růst životních nákladů, ale nakonec se odbory se zaměstnavateli vždy, a to někdy i za přispění zprostředkovatelů z ministerstva práce a sociálních věcí, dohodly na několikaprocenním nárůstu minimálních mzdových tarifů. V této souvislosti však zdůraznil, že pro zaměstnance ve stavebnictví měly vždy obrovský význam i různé sociální be-

nefity, které byly v rámci kolektivního vyjednávání domluveny a nakonec i zakotveny v Kolektivní smlouvě vyššího stupně (KSVS) pro celé odvětví stavebnictví a následně i v podnikových kolektivních smlouvách jednotlivých stavebních firem.

Antoniv dále uvedl, že Předsednictvo a Sněm OS Stavba ČR na svých posledních zasedáních jednoznačně odmítly snahy některých zaměstnavatelů měnit text v uzavřených KSVS takovým způsobem, že by jejich platnost pro celé odvětví stavebnictví byla přesunuta do podnikových kolektivních smluv, čímž by se

nanců a zároveň i požadavek na to, aby Kolektivní smlouva vyššího stupně (KSVS) byla i nadále základním dokumentem, který stanovuje minimální podmínky pracovněprávních a sociálních nároků naprosté většiny zaměstnanců ve stavebnictví - byly hlavní myšlenky dvou rezolucí k pracovnímu právu a ke kolektivnímu vyjednávání, které druhý den sjezdového jednání schválili delegáti sjezdu.

Kromě projednání zprávy o ustavujícím zasedání Sněmu a Revizní komise OS Stavba ČR a finančních a majetkových otázek se podstatná část druhého dne sněmu věnovala takovým zásadním věcem, jako jsou pracovněprávní vztahy a sociální zabezpečení zaměstnanců a jejich rodin. V rezoluci k pracovnímu právu delegáti uvedli, že jejich požadavek na zachování stávající samostatné právní úpravy vztahů v Zákoníku práce je dán tím, že je tak zajištěna zaměstnancům potřebná míra jejich ochrany přímo ze zákona. Odmítli existující tendence oslabit pracovněprávní ochranu zaměstnanců, které jsou ve firmách prosazovány pod evidentně účelovou záminkou údajné potřeby větší flexibility pracovního trhu v rámci procesu postupující globalizace.

Zároveň delegáti konstatovali, že je nezbytné zabránit rozvíjení jakýchkoliv forem prekarizace práce, zavádění tzv. Švarcsystému, uza-

vírání pracovních poměrů na dobu určitou v rozporu s právní úpravou v Zákoníku práce a neodůvodněným vnučováním uzavření dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr apod. Účastníci sjezdu odmítli neoliberalní pojetí pracovního trhu, které se projevuje různou nestandardní novodobou formou tzv. otročké práce, jejímž základním projevem je nízká mzda a práce na zavolanou. Odboráři požadují vytváření a zachování dobrých pracovních podmínek, které jsou jedním ze základních předpokladů výkonu kvalitní práce, a také požadují, aby zaměstnanci dostali adekvátní odměnu.

V rezoluci o kolektivním vyjednávání delegáti sjezdu podtrhli myšlenku, že kolektivní smlouva vyššího stupně by měla být i nadále rozšiřována na zaměstnavatele působící ve stavebnictví, a tím by byla zajišťována solidní úroveň standardů v oblasti sociální a pracovněprávní, což mimo jiné přispívá k omezení zejména mzdového a sociálního dumpingu a také k udržení sociálního smíru. Zároveň vyzvali stavební podnikatele, jako své sociální partnery, k dalšímu rozvoji sociálního dialogu na odvětvové i podnikové úrovni, ke spravedlivému rozdělování zisku zaměstnavatelů řádným odměňováním zaměstnanců za vykonanou práci a zlepšování pracovních podmínek.

Přijetím obou rezolucí VII. sjezd OS Stavba ČR skončil.

Nejvýznamnější hosté VII. sjezdu OS Stavba ČR předseda vlády Bohuslav Sobotka (vlevo) a předseda Senátu PČR Milan Štěch (vpravo) se spolu s předsedou OS Stavba ČR Stanislavem Antonivem (uprostřed) zúčastnili krátkého brífinku na závěr slavnostní části sjezdu.

tyto KSVS staly pouze vzorovým návodem pro to, jak by měla vypadat podniková kolektivní smlouva. Jde o to, aby text odvětvové kolektivní smlouvy, která platí pro celý rezort stavebnictví a tedy i v podnicích, kde odbory nepůsobí, byla i nadále závazná pro celý obor.

V další části sjezdu delegáti projednali hospodářské otázky a aktuální změnu stanov, v nichž byla poprvé zakotvena možnost individuálního členství v Odborovém svazu Stavba ČR.

Účastníci sjezdu přijali rovněž významný dokument „Prohlášení VII. sjezdu OS Stavba ČR“, který odmítá snahu některých zástupců zaměstnavatelů v Mezinárodní organizaci práce omezit právo na stávkou, které je jedním z hlavních nástrojů obrany zájmů zaměstnanců a je ve své podstatě i jedním z principů samotné demokracie.

V závěru prvního dne sjezdu zvolili delegáti Stanislava Antoniva opět předsedou OS Stavba ČR a Ing. Milana Vomelu znovu místopředsedou OS Stavba ČR na další čtyřleté období. V návaznosti na tyto volby se uskutečnilo i první ustavující zasedání Sněmu a Revizní komise OS Stavba ČR.

Odmítnutí neoliberálního pojetí pracovního trhu!

Zachování Zákoníku práce, odmítnutí tendencí oslabit pracovněprávní ochranu zaměst-

ZA ZÁJMY ZAMĚSTNANCŮ MUSÍME BOJOVAT SPOLEČNĚ V CELÉ EVROPĚ!

VII. sjezdu Odborového svazu Stavba ČR se zúčastnil i viceprezident EFBWW (Evropská federace pracovníků stavebnictví a dřevoprůmyslu) a předseda polského stavařského odborového svazu Budowlani Zbigniew Janowski, kterého jsme požádali o rozhovor.

Jaká by měla být úloha odborů v současné ekonomické situaci ve světě?

S důsledky globální ekonomické krize z roku 2008 v USA se potýkáme do dnešní doby. Je to do značné míry dáno i tím, že většina evropských vlád aplikovala naprosto chybnou hospodářskou politiku úsporných opatření v investicích a v sociální oblasti, což vedlo k dalšímu prohloubení podlomení ekonomiky v řadě zemí. Proto odbory připravily pro poslance Evropského parlamentu teze hospodářského programu, který je postaven na tom, aby se přestalo šetřit, a naopak, aby se formou dalších investic do hospodářské infrastruktury a do obnovitelných zdrojů energie, ekonomika rozvíjela a tím se zvyšoval i počet pracovních míst. Dokumentují to konkrétním příkladem. Experti vypočítali, že kdyby se zbytečně neztrácela tepelná energie do ovzduší a budovy se začaly mnohem intenzivněji zateplovat než dosud, vedlo by to k tomu, že by řada stavebních firem dostala zakázky a tím pádem by v Evropě mohlo vzniknout na 1,5 až dva miliony nových pracovních míst.

Jenže, naše bývalé vlády uplatňovaly politiku úsporných opatření...

Ano, místo investic, a to v nových zemích EU 15 především do budování dopravní infrastruktury, se v řadě zemí praktikovala neoliberální politika úsporných opatření. Ve svých důsledcích se týkala především zaměstnanců, kdy zaměstnavatelé chtěli „šetřit“, a proto v řadě případů dochází k propouštění těch, kteří pracují na řádný pracovní poměr, a jejich nahrazování agenturními pracovníky, zejména zahraničními dělníky, či dokonce lidmi, kteří pracují na černo, tj. bez řádných pracovních smluv. Tohle podnikatelům vytýkáme. Při našich jednáních se zaměstnavateli o kolektivních smlouvách slyšíme od řady z nich různá prohlášení, že bojují proti práci na černo, ale mnohdy máme dojem, že je to z jejich strany jen rétorika. Proto také, jako odbory, trváme na zachování platnosti kolektivních smluv v písemné podobě, protože jsou v nich zakotveny práva a povinnosti zaměstnavatelů. Stává se totiž, že zaměstnavatelé často v průběhu doby mění své názory. Při podpisu ko-

lektivní smlouvy souhlasí s řadou benefitů pro zaměstnance, ale posléze se pokoušejí je zrušit, a to většinou se zdůvodněním, že je to nutné z hlediska dalšího podnikání a udržení jejich firmy na trhu. Jsou-li pracovní a sociální podmínky zaměstnanců zakotveny v kolektivní smlouvě písemně, musejí zaměstnavatelé dodržet to, na čem se s odbory shodli a k čemu se při jejím podpisu zavázali.

Máte nějaké konkrétní příklady těchto snah zaměstnavatelů?

Nedávno jsme si v evropských odborových orgánech udělali analýzu o tom, jak to vypadá v EU. Zjistili jsme, že západoevropské firmy dělají ve východoevropských zemích jakési testy, jejichž cílem je zjistit, jakým způsobem by se dal omezit vliv odborů na obranu zájmů zaměstnanců v daném, konkrétním podniku. Přitom tato firma by takovouto věc ve své mateřské západoevropské zemi vůči svým sociálním partnerům, tj. odborům, neučinila. Negativní reakce jejich zaměstnanců, ať již jde o Francii, Belgie, či Španělsko, by byla velmi silná. Ale v České republice, v Maďarsku, či u nás v Polsku, to zkoušejí. Jde jim o snižování standardů a dalších podmínek pro zaměstnávání zaměstnanců. Proto také dnes varujeme své kolegy na Západě, že když proti tomu nebudeme v rámci EU společně bojovat, a hlídat si, aby jejich západní standardy

European Federation
of Building
and Woodworkers

a normy byly uplatňovány i u nás, mohou se i jejich odbory dočkat toho, že budou nakonec bojovat s nezaměstnaností vlastních zaměstnanců, protože i u nich se zaměstnavatelé budou snažit zaměstnávat zahraniční dělníky za nižší mzdy a mnohem horší pracovní a sociální podmínky. Proto také říkáme, že pokud máme se západoevropskými kolegy společné programy a budeme společně bojovat za stejné zájmy, bude to mít při obraně zájmů zaměstnanců proti šikaně ze strany zaměstnavatelů velký význam, neboť jedině tak, když jsou odbory jednotné, zaměstnavatelé názor odborů respektují.

Bohužel, zatím však v řadě případů vidíme to, že západní odborové svazy bojují spíše za své zájmy a zapomínají na společné zájmy zaměstnanců jejich společnosti a firem v zemích východní Evropy, čímž vznikají rozdíly ve mzdových, sociálních a pracovních podmínkách v téže firmě na Západě a ve východní Evropě. Je to zřejmě v řadě oborů činností. Ve stavebnictví to není, podle mého názoru, až tak úplně špatné. Snažme se být navzájem solidární a hovořit jedním hlasem. A tuto základní myšlenku se snažíme, na všech úrovních evropských odborových orgánů, svým západoevropským

kolegům vysvětlovat. Aby pochopili, že je to naše společná záležitost a že odbory musí za zájmy zaměstnanců bojovat společně!

V září 2011 jsem se v polské Vratislavi zúčastnil, jako člen delegace OS Stavba ČR, mohutné demonstrace polských odborů, které se zúčastnilo i několik tisíc odborářů z celé Evropy. Myslíte si, že nastává doba, kdyby se měly obdobné akce začít znovu organizovat?

Tehdy to byla první obrovská demonstrace, kterou zorganizovaly všechny odborové svazy v Polsku. Lidé přišli demonstrovat bez ohledu na to, ve kterém odborovém svazu byli členy. Samozřejmě, že jsme tehdy velmi ocenili i aktivní účast odborářů z celé Evropy, kteří k nám přijeli vyjádřit solidaritu s našimi oprávněnými požadavky, které jsme tímto veřejným aktem našeho protestu předložili tehdejší polské vládě. Musím objasnit, že v té době byla v Polsku vysoká nezaměstnanost. Šlo nám o zachování pracovních míst, o to, aby se nepropouštělo, a naopak, aby vznikala nová pracovní místa. A protože se důsledky globální ekonomické krize týkaly celé Evropy, je přirozené, že náš protest proti tehdejší polské vládě podpořili i odboráři z ostatních zemí EU svojí účastí. Tehdy jsme na vratislavském Rynku všichni dali najevo, že nesouhlasíme s protilidovou politikou evropských vlád. A vyjádřili jsme svůj názor, že odboráři z celé Evropy hovoří stejnou řečí, že není mezi námi rozdíl, a že bojujeme všichni společně za práva zaměstnanců. Mohu s politováním konstatovat, že tehdejší vláda na to vůbec nereagovala, a že ani v následujících letech polské vlády s odbory nekomunikovaly.

A právě tyto postoje, kdy vláda ani odbory nevyšlechne, začínají lidem u nás vadit. Lidé to již zkrátka nevydrželi, a proto se začalo u nás znovu houfně protestovat. Jenom připomenou nedávne stávky horníků. Nedávno jsme rovněž vydali prohlášení o stávkové pohotovosti odborů, což se týká řady oblastí života. Dá se říci, že i učitelé, železničáři a zemědělci začínají avizovat, že by i oni mohli připravit něco obdobného. Zkrátka jsme se opět přiblížili k hranici, kdy znovu mohou přijít na řadu demonstrace a lidé vyjdou do ulic bojovat o svá práva. Proto vyzýváme vládu k jednání, vyzýváme vládu k sociálnímu dialogu! Skoro jsem záviděl, když jsem na sjezdu vašeho odborového svazu (6. - 7. 2. 2015, VII. sjezd OS Stavba ČR – pozn. autora) slyšel slova vašeho předsedy o tom, že vaše vláda jedná s odbory, že se u vás různé věci řeší, aby se předcházelo sociálním problémům, aby to neeskalovalo, aby nedocházelo k sociálnímu narušení. Vaše tripartita funguje, ale u nás v Polsku tento třístranný dialog nefunguje vůbec.

Když hovoříme o sociálním dialogu s vládou a zaměstnavateli, musím v této souvislosti podotknout, že se znepokojením sleduji snahy některých zaměstnavatelů řadu podmínek, které jsou zakotveny nejen v kolektivních smlouvách, ale i v zákonech, odbourat. Markantním a přímo křiklavým příkladem této negativní tendence některých skupin zaměstnavatelů je prosadit v Mezinárodní organizaci práce zrušení práva na stávku. V tom musíme být, jako odbory, aktivní a snažit se tomu všichni společně zabránit!

Miroslav Svoboda

PŘÁVO NA STÁVKU JE ZÁKLADNÍM PŘÁVEM ODBORŮ!

VII. sjezdu OS Stavba ČR se zúčastnili i někteří představitelé odborových svazů skupiny „W 6“, tj. stavařských odborových svazů z ČR, Maďarska, Německa, Polska, Rakouska a Slovenska. Jedním z nich byl i Sven Gerhdau z IG – Bau, který je za německé odbory koordinátorem Evropských rad zaměstnanců.

Koordinátor Evropských rad zaměstnanců Sven Gerhdau z německého odborového svazu IG – Bau (uprostřed) v rozhovoru pro časopis Stavebník. Vlevo tlumočnice Aleina Sourková.

Při této příležitosti jsme mu položili dvě otázky:

Jak hodnotíte současnou roli odborů v kontextu složitějšího ekonomického i mezinárodního vývoje ve společnosti a co byste přál našemu odborovému svazu?

Současná situace je složitá v řadě evropských zemí, zejména z hlediska ochrany práv zaměstnanců, jejich rodin, potažmo obhajoby práv všech občanů. V tomto směru je úloha odborů nezastupitelná. Podmínky se sice mohou lišit podle vývoje v té které zemi, ale obecně platí, že principy naší odborové práce, to je hájit pracovní a sociální podmínky zaměstnanců, jsou totožné všude. Jde o to, aby to odbory do-

kázaly. Jenže v řadě případů, a slyšíme to zejména od vás z východoevropských zemí, to není vůbec jednoduché. Narážím na to, co říkali vaši odboroví předáci v minulých letech, že sociální dialog s bývalými vládami nebyl téměř žádný, že vaše názory vyslechly a to bylo vše. Proto jsem uvítal to, co jsem slyšel od vašeho představitele včera, že došlo ke změně vlády a vaše současná vláda se při sociálním dialogu s odbory chová jinak, a že slyší vaše názory a snaží se, pokud to ekonomické a společenské podmínky dovolí, je i přijmout jako iniciativu dalšího ekonomického růstu, zejména ve stavebnictví. V tom vám přeji vše dobré, a abyste v tomto dialogu s vládou pokračovali.

Pro to, aby se vám to však dařilo na všech úrovních, to je nejen s vládou, ale i se zaměstnavateli, musíte mít pevnou strukturu odborových orgánů a také i odpovídající členskou základnu. Když chcete ve firmě něco prosadit, jde o to, aby za vámi šli i ostatní zaměstnanci. Vidím to tak, že je nutné získávat především mladé lidi do odborů. Jedině tak dokážete posilovat úlohu odborů na pracovištích, aby se všichni zaměstnanci cítili spokojeni, že odvádějí práci, za niž jsou i patřičně zaplacení.

Když jste se zmínil o zaměstnavatelích, jak se díváte na snahu některých jejich skupin odbourat právo na stávku, což se projevuje i v Mezinárodní organizaci práce?

Mohu jenom konstatovat, že stávka je vhodný prostředek, jejím prostřednictvím můžeme dosáhnout dobrých výsledků při kolektivním vyjednávání, zvláště v situacích, kdy zaměstnavatelé neslyší na oprávněné požadavky zaměstnanců. Mimochodem, stávka má pozitivní dopad i na samotné zaměstnance, neboť si tak uvědomují, že tímto způsobem mohou účinně působit na zaměstnavatele.

V Německu máme omezené právo na stávku. Můžeme stávkovat jenom za naše požadavky, které předkládáme zaměstnavatelům v rámci kolektivního vyjednávání. Nikoliv tedy i za politické požadavky, jak je to možné i v některých evropských zemích. Pro to u nás, v Německu nemůže být vyhlášena žádná generální stávka, tak jako to občas můžeme vidět někde v některých zemích jižní Evropy. Proto, když se začal v odborovém hnutí formovat požadavek, aby stávka i nadále zůstala legitimním prostředkem boje za práva pracujících, jsme jako němečtí odboráři pro také. I my rovněž podporujeme toto hnutí práva na stávku, a to i kvůli sobě, abychom mohli v budoucnu dosáhnout rozšíření práva na stávku i v Německu. Vždyť jak jsem již zde řekl, je to účinný prostředek, a i když se odborářství u nás daří v současné době docela dobře, chceme přesvědčit naše spoluobčany, abychom nepřipustili odbourání tohoto základního práva odborů, neboť toto naše právo má obrovský smysl.

Miroslav Svoboda

ZASEDALO PŘEDSEDNICTVO OS STAVBA ČR

(Dokončení ze strany 1)

mněl, že jednání o podpisu Dodatku č. 2 ke KSVS bylo na počátku roku velmi složité, neboť na naše požadavky o zvýšení minimálních mzdových tarifů stavební podnikatelé reagovali jejich odmítnutím, kdy argumentovali důsledky globální ekonomické krize po r. 2008. Situace byla nakonec vyřešena na společném jednání Exekutivy SPS a Předsednictva OS Stavba ČR 21. ledna, kdy se obě strany dohodly na kompromisu, tj. na navýšení minimálních mzdových tarifů o 1,5 % od 1. dubna 2015 do 31. března 2016.

Předseda Antoniv dále konstatoval, že původní termín dalšího společného jednání Exekutivy SPS a Předsednictva OS Stavba ČR, na kterém se bude o této otázce hovořit, nebude v červnu, jak se původně plánovalo, ale již 27. května. Očekává se, že prezident SPS Ing. Václav Matyáš vystoupí k situaci ve stavebnictví a předseda OS Stanislav Antoniv se bude věnovat problematice nové odvětvové kolektivní smlouvy, k níž se na tomto jednání určitě rozproudí diskuse a lze očekávat, že o znění nové

KSVS budeme se stavebními podnikateli jednat v průběhu celého roku 2015 a počátkem roku 2016. Předseda OS zdůraznil, že příprava nové KSVS by se měla stát hlavním námětem naší diskuse s delegáty na dubnových regionálních konferencích a posléze i na květnovém Sněmu OS Stavba ČR. Zároveň podotkl, že pro podporu našeho stanoviska kolektivního vyjednávání s vedením SPS je nutné aktivizovat celou naši členskou základnu, aby si členové Exekutivy SPS, potažmo i jednotliví stavební podnikatelé, jakožto zaměstnavatelé, uvědomili, že na svých požadavcích solidních pracovních a mzdových podmínkách pro zaměstnance trvají.

V diskusi k tomuto tématu se členové předsednictva shodli, že kolektivní vyjednávání, které nás v průběhu roku 2015 a pravděpodobně i počátkem roku 2016 čeká, nebude jednoduché a že se na tato jednání musíme připravit s tím, že o tom budeme hovořit již právě na dubnových regionálních konferencích.

Předsednictvo OS Stavba ČR se zabývalo i stanovením Řádu právní pomoci, který se týká právní pomoci ve formě právního poradenství i zastupování před soudy. K této otázce se podrobněji vyjádříme článkem v některém z příštích čísel Stavebníku.

Významnou otázkou, kterou se na únorovém VII. sjezdu OS Stavba ČR změnily stanovy, bylo přijetí možnosti individuálního členství v našem odborovém svazu. Předsednictvu OS byly předloženy Zásady individuálního členství v Odborovém svazu Stavba ČR. V důvodové zprávě byl vyzdvížen jejich význam v tom smyslu, že umožňují členství v odborech i těm zaměstnancům, kteří chtějí vstoupit do odborů v těch podnicích, kde vedení těchto podniků brání založení základních odborových organizací. Tyto Zásady individuálního členství byly předsednictvem přijaty.

K dalším bodům jednání Předsednictva OS Stavba ČR patřilo schválení nového složení odborných orgánů a komise svazu, tj. Komise seniorů, Komise mladých, Sportovní komise a Komise středních škol. Členové předsednictva schválili finanční a majetkové otázky v činnosti našeho odborového svazu. Zároveň si vyslechli i zprávu o BOZP v roce 2014 a vzali na vědomí informace o zahraničních cestách některých členů předsednictva na vrcholná jednání evropských odborových orgánů sesterských svazů. A v neposlední řadě schválili i program I. jednání Sněmu OS Stavba ČR, který se uskuteční v květnu t. r.

Miroslav Svoboda

PÁR SLOV O PODNIKOVÉM KOLEKTIVNÍM VYJEDNÁVÁNÍ

Dodatek č. 2 KSVS je dojednán a podepsán a prvním dnem měsíce dubna vstoupí v účinnost. Podepsání proběhlo v první polovině února a tak tímto okamžikem nastala pro většinu zástupců našich odborových organizací doba, kdy se naplno rozběhla jednání na jednotlivých podnicích. Ze statistiky, kterou si průběžně vyhotovujeme, totiž vyplývá, že ve většině případů jednání na jednotlivých podnicích finišují až po obdržení zprávy o výsledku vyjednávání na úrovni odvětví.

Ptáte se proč? I my jsme si tuto otázku již několikrát položili, ale jednoznačnou odpověď jsme zatím nenalezli. Je to pohodlnost našich funkcionářů, nebo je za tím něco zcela jiného? Bezpochyby velkou roli v tomto hraje naše protistrana, která se snaží „nenavýšit“ více než je nutné, a „zdržuje“ tak vlastní vyjednávání.

čují, že nás zřejmě po mnoha hubených letech čekají doby růstu. To by mělo být pro naše vyjednavače, a to jak na úrovni odvětví, tak především na úrovni podniků signálem, že přichází doba, kdy bude jejich úkolem postupně umazat „ztráty“ z krizových let.

Ptáte se, o čem je řeč? Zkusme se podívat na

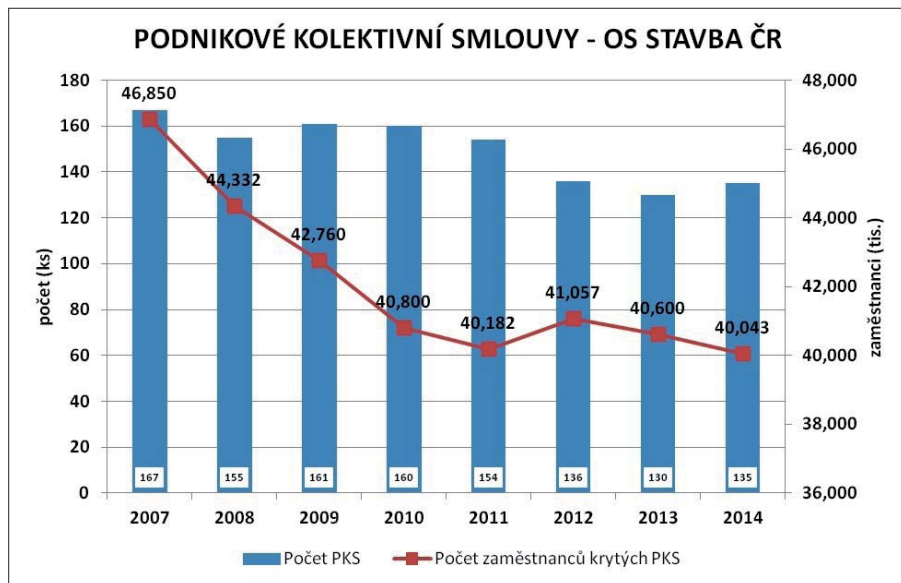
nancům, zejména však našim členům - je v tomto ohledu obrovská!

Mzdy v uplynulých několika málo letech spíše stagnovaly, v lepším případě se jejich růst snažil atakovat alespoň růst spotřebitelských cen. To je zcela známá skutečnost. Kolektivní smlouvy však obsahují i mnoho dalších ujednání, jejichž výsledky jsou pro zaměstnance podstatné. Zaměříme se proto podrobněji na údaje, které vyplynuly z pravidelných analýz kolektivního vyjednávání. Je asi neoddiskutovatelným faktem, že nejběžnější oceňovaným benefitem je dovolená, a i když procentuální podíl smluv, které garantují zaměstnancům týden dovolené navíc, se stále drží nad 80 procenty, zaznamenali jsme v krizových letech snahu o jeho odejmutí. Naštěstí se ve většině případů tuto výhodu podařilo udržet. Dalšími sledovanými požitky jsou příspěvky na stravování zaměstnanců a v posledních letech velmi rozšířené příspěvky na penzijní a životní pojištění. A i když v procentuálním vyjádření smluv, obsahujících všechny výše uvedené benefity, na tom v rámci OS nejsme vůbec špatně, často slyšíme, že o zvýšení těchto požitků nemůže být ani řeč, a bohužel v mnoha případech se jejich „výplata“ pozastavuje, či limituje. Při pohledu na údaje sledující náklady práce, které zveřejnil Český statistický úřad, zjistíme nelichotivou skutečnost. Od roku 2007, kdy vrcholila konjunktura, jsme nejen ve stavebnictví, i když zde asi nejvýrazněji, ale i v ostatních odvětvích, kde působí naše odborové organizace, zaznamenali značelný pokles nákladů na sociální požitky, čili na tzv. benefity.

Lze se divit řadovým zaměstnancům, čili našim členům, že neustále častěji vyzývají své zástupce, aby v rámci vyjednávání tzv. „přitlačili na pilu“? Myslím si, že nikoliv. Jestliže se začne dařit podnikům, tak profitovat ze změněné situace by měli všichni, a to jak akcionáři, resp. majitelé, tak manažeři, ale také řadový zaměstnanec. Je prvořadou úlohou odborů požadovat spravedlivou odměnu za odvedenou práci, a to včetně odpovídajících benefitů.

Vím, že k tomu vede velmi složitá cesta, a je úkolem OS poskytnout svým členům, resp. jejich zástupcům, veškerý servis k tomu, aby se to povedlo.

Pavel Zítka, specialista KV

Tolik pouze úvodní konstatování skutečného stavu. Co je však daleko důležitější, je období, které se s největší pravděpodobností otvírá před všemi, kteří v oboru stavebnictví působí. Jak potvrdil statistický úřad v únoru letošního roku, loňský rok byl prvním rokem, kdy byl zastaven pokles stavebnictví. Revize dat dokonce ukázala na skutečnost, že obor loni rostl reálně o 4,3 procenta. I údaje za leden nazna-

statistiku z předchozích let. Jak ukazují údaje za roky 2007 až 2014, tak v těchto letech bylo v rámci OS pravidelně uzavíráno více jak 130 podnikových kolektivních smluv. Přesný počet ukazuje přiložený graf. A i když počet uzavřených podnikových kolektivních smluv mírně poklesl, počet zaměstnanců, které tyto smlouvy kryjí, se stále pohybuje nad 40 tisíc. Čili stručně řečeno - odpovědnost vůči zaměst-

JAK DÁL S AGENTURNÍM ZAMĚŠTNÁVÁNÍM?

Na březnovém jednání tripartity se hovořilo o problematice agenturního zaměstnávání. O tom, že jde o závažný problém v pracovních vztazích a zaměstnaneckých poměrech, si již delší dobu uvědomují odbory, které k tomuto tématu svolaly nedávno mezinárodní konferenci, a to ještě před jeho projednáváním na tripartitě.

Předseda ČMKOS **Josef Středula** na této konferenci uvedl, že „původní smysl využívat práce prostřednictvím personálních agentur především na krátkodobé sezónní práce začal být postupně zneužíván. Agenturní zaměstnanec ve srovnání s klasickým pracovním poměrem pracuje za krajně nevýhodných podmínek. Není ojedinělé, že agenturní pracovník pracuje za minimální mzdu včetně přesčasů, o svátcích a v noci, že mu není vyplacena mzda za poslední měsíc po ukončení práce“. Podle něho jde až o mafiánské praktiky některých agentur, které doslova „pasou“ zaměstnance a kazí renomé slušným agenturám, a které samy volají po regulaci v čele s Asociací poskytovatelů personálních služeb. „Nejhorší konkurencí na českém pracovním trhu je konkurence nekalá,“ zdůraznil Josef Středula. V otázce, jak zlepšit tuto situaci, si předseda ČMKOS umí představit i právo odborů na spo-

lurozhodování při agenturním zaměstnávání ve firmách

Viceprezident Svazu průmyslu a dopravy (SPD) ČR **Pavel Juříček** uvedl, že zaměstnavatelé potřebují agenturní zaměstnance. Zdůvodnil to výkyvy v počtu zakázek, které najednou přijdou do podniku a musí se najednou, v krátkém čase, někdy prakticky ihned vyrobit a expedovat odběratelům z jiných firem. Zároveň však konstatoval, že současných 1585 agentur práce na českém trhu je nesmysl. Proto je pro očistění trhu pracovních agentur.

Představitelé Asociace pracovních agentur a Asociace poskytovatelů personálních služeb sami konstatovali, že rok od roku sílí postavení a vliv nelegálních pracovních agentur, kteří zaměstnavatelům nabízejí agenturní zaměstnance pro ně za takových nedobrych pracovních a mzdových podmínek, že pro tyto zaměstnavatele je to tak výhodné, že dají přednost ne-

legální agentuře před tou, která je vedena v asociaci. Proto se i oni vyslovili pro redukcii počtu agentur a pro úpravu legislativy, která by situaci řešila.

Ředitel odboru práce ministerstva práce a sociálních věcí Jiří Vaňásek uvedl, že ministerstvo chce od příštího roku zpřísnit pravidla agenturního zaměstnávání. Resort má v plánu stanovit 15procentní kvótu pro podíl agenturních zaměstnanců v podniku. Kmenoví a agenturní zaměstnanci by také měli mít podle návrhu srovnatelné mzdové a pracovní podmínky. Ministerstvo plánuje i zákaz řetězení pracovních poměrů na dobu určitou v agenturním zaměstnávání. Ustanovena má být také komise pro udělování povolení ke zprostředkování práce. Agentury budou muset rovněž prokazovat finanční způsobilost, zavedeny budou kauce pro fyzické osoby 50.000 a pro právnické osoby 500.000 korun. Další úpravy se má do-

(Pokračování na str. 6)

REGIONÁLNÍ KONFERENCE JSOU JIŽ ZA PÁR DNÍ

Již v příštím týdnu, po velikonicích, se rozeběhnou první regionální konference, které se postupně uskuteční ve všech regionech do 22. dubna.

O vyjádření hlavního tématu, o kterém by jednotliví delegáti regionálních konferencí měli hovořit, jsme požádali místopředsedu OS Stavba ČR Ing. Milana Vomelu.

V těchto týdnech vrcholí uzavírání podnikových kolektivních smluv pro rok

2015. O tom se asi bude hovořit i na těchto regionálních konferencích...

Ano. Budeme o tom na regionálních konferencích hovořit. Určitě se také zpětně dostaneme i k otázce, jak proběhlo kolektivní vyjednávání o Dodatku č. 2 ke Kolektivní smlouvě vyššího stupně (KSVS) pro rok 2015 a první čtvrtletí r. 2016. Jenom připomenou, že jednání našeho Předsednictva OS Stavba ČR s Exekutivou Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS) v ČR nebylo jednoduché, ale nakonec se podařilo najít kompromisní řešení a 12. února t. r. podepsali prezident SPS v ČR Ing. Václav Matyáš, předseda OS Stavba ČR Stanislav Antoniv a předseda OS DOSIA Jan Rejský Dodatek č. 2 ke KSVS o navýšení minimálních mzdových tarifů o 1,5 %. Jenže, zde musím upozornit, že podepsaný Dodatek č. 2 ke KSVS platí do 31. března 2016, to je do data, do kterého platí i dosavadní KSVS pro celé odvětví stavebnictví. Proč poukávají na toto datum? Protože to pro nás znamená, že se již nyní musíme zamyslet nad tím, jak by měla vypadat nová KSVS po roce 2016.

V lednu jsme se s Exekutivou SPS dohodli, že společně schůzky obou vrcholných orgánů by se měly konat dvakrát ročně s tím, že příští setkání by se mělo uskutečnit v červnu t. r. Kromě jednání o řadě běžných otázek, které se týkají případného společného postupu stavebních podnikatelů a našeho odborového svazu na jednáních tripartity, se na tomto červnovém jednání určitě dostaneme i k otázce budoucí KSVS. Předpokládám, že tam nastolíme téma, jak by měla vypadat konstrukce KSVS, kde by měla být nastavena určitá minima v pracovní právní oblasti pro stavební odvětví. To by měl být i zájem podnikatelů s ohledem na zachování konkurenceschopnosti stavebních firem, které působí na našem stavebním trhu. Takže hlavním bodem tohoto jednání s vedením SPS bude dohod-

nout základní strukturu v budoucí KSVS.

Jaké základní podmínky by měla nová KSVS obsahovat?

Při zpracování návrhu nové KSVS se musíme opět zaměřit na základní instituty zajištění práv a oprávněných zájmů zaměstnanců i postavení odborových organizací. Měla by zahrnout komplexní problematiku odměňování, pracovní dobu včetně práce přesčas, skončení pracovního poměru, dovolenou, sociální výdaje pro zaměstnance, BOZP a pracovní prostředí, postavení našich základních organizací a jejich funkcionářů, uvolňování odborových funkcionářů (výkon odborové činnosti podle platných právních předpisů - postavení zástupců zaměstnanců, zasedání orgánů ZO a OS i pořádaná školení).

Pravdou je, že se situace ve stavebnictví zlepšuje. Argument, že krize ve stavebnictví je hlavním důvodem pro to, aby mzdové a pracovní podmínky zaměstnanců byly na stejné úrovni jako v předcházejících letech, by již neměl být používán. Je zřejmé, že některé firmy dokáží tohoto nastartování stavebnictví využít daleko progresivněji, takže tam by na úrovni podnikových smluv měly být podmínky zaměstnanců ještě více zlepšeny. U některých se bude dařit hůře, ale KSVS by měla zajistit minimální podmínky pro celý rezort stavebnictví. U firem, kde již uzavřeli KS, došlo k navýšení mezd v průměru o 2 %, ten posun zde je. Stávající KSVS je uzavřena na roky 2013-2016. Její platnost končí dnem 31. 3. 2016.

Sohledem na změnu obecně závazné právní úpravy, neboť došlo k vydání nařízení vlády o zvýšení minimální mzdy od 1. 1. 2015, a s odkazem na článek 62 odst. 1 KSVS, předložili jsme 12. 11. 2014 SPS návrh Dodatku č. 2, jehož předmětem byla změna článku 33 písm. a) KSVS s návrhem na zvýšení minimálních mzdových tarifů průměrně lineárně o 3,5 % s účinností od 1. 1. 2015. Na základě složitých jednání se podařilo uzavřít Dodatek č. 2 s účinností od 1. 4. 2015, který byl podepsán dne 12. 2. 2015, s navýšením těchto tarifů o 1,5 %. Současně byl 12. 2. 2015 podepsán i návrh na rozšíření závaznosti Dodatku č. 2 pro celé odvětví stavebnictví.

Z uvedených skutečností vyplývá, že kolektivní vyjednávání v závěru roku 2015 bude

opět velice náročné, bude se však konat dle předpokladu za objektivně příznivějších podmínek v odvětví stavebnictví, které začíná vykazovat růst a krize ve stavebnictví již odeznívá.

V rámci kolektivního vyjednávání o Dodatku č. 2 někteří členové vyjednávacího týmu SPS navrhovali takové úpravy některých článků stávající KSVS, že by jejich přijetím byla tato KSVS de facto redukována téměř na vzorový dokument pro přijetí podnikových smluv. Jak na to reagovat?

Základním úkolem našeho svazu při kolektivním vyjednávání nové kolektivní smlouvy vyššího stupně na období od 1. 1. 2016 bude připravit kvalitní návrh nové KSVS a při vyjednávání se SPS sjednat takovou odvětvovou kolektivní smlouvu, která bude představovat reálný a solidní základ úpravy pracovních vztahů v odvětví, zajišťující důstojné pracovní podmínky pro zaměstnance v odvětví. Kolektivní smlouva je jedním ze zá-

PŘEHLED TERMÍNŮ KONÁNÍ REGIONÁLNÍCH KONFERENCÍ OS STAVBA ČR:

Místo konání	Termín
Olomouc	7. 4. 2015 úterý 9.00 hod.
Brno	8. 4. 2015 středa 9.00 hod.
Ostrava	9. 4. 2015 čtvrtek 9.00 hod.
Praha, Střední Čechy	14. 4. 2015 úterý 9.00 hod.
Plzeň	15. 4. 2015 středa 9.00 hod.
České Budějovice	16. 4. 2015 čtvrtek 9.00 hod.
Ústí nad Labem	21. 4. 2015 úterý 9.00 hod.
Hradec Králové	22. 4. 2015 středa 9.00 hod.

kladních pramenů pracovního práva a má zásadní úlohu při zajištění nezbytných standardů pracovní právní ochrany. Měli bychom se samozřejmě pokusit vyjednat v co nejširším rozsahu nadstandardní plnění ze strany našeho sociálního partnera a jen v menší míře sjednat doporučující ustanovení. Je však třeba říci, že v rámci odvětvového kolektivního vyjednávání mají i doporučující ujednání význam pro vyjednávání na podnikové úrovni.

O tom, jak bychom měli postupovat v rámci kolektivního vyjednávání o nové KSVS, jaká bude podpora ze strany základních organizací, budeme hovořit na blížících se dubnových regionálních konferencích a posléze i na květnovém Sněmu OS Stavba ČR, abychom byli na společné jednání s Exekutivou SPS, které se má uskutečnit 27. května, připraveni.

Miroslav Svoboda

JAK DÁL S AGENTURNÍM ZAMĚŠTNÁVÁNÍM?

(Dokončení ze strany 5)

čkat i zákon o zaměstnanosti a zákoník práce. Ministerstvo práce chce předložit návrh změn agenturního zaměstnávání vládě do konce června, v účinnost by měly vstoupit v lednu 2016.

V diskusi se objevily názory, že zprostředkovatelské agentury by měly spolupracovat s úřady práce, neboť jejich spolupráce by mohla pomoci lidem při účinnějším hledání zaměstnání. Zároveň se hovořilo i o tom, že by zaměstnavatelé měli nést i ekonomickou a právní odpovědnost za využití zprostředkovatelských agentur práce, což odbory podpořily.

Jednání konference shrnul místopředseda ČMKOS Vít Samek, který konstatoval, že na jednání tripartity se určitě bude hovořit o takových otázkách jako je zákaz řetězení pracovních poměrů, kdy odbory tuto myšlenku podporují, zatímco zaměstnavatelé by toto řetězení rádi zachovali. Také podpořil myšlenku vést zaměstnavatele ke spoluodpovědnosti za agenturní zaměstnance. Zároveň zdůraznil, že hlavním problémem agenturního zaměstnávání je sociální dumping, kdy nižší odvody daní a pojistného zaměstnavatelů za agenturní zaměstnance vedou k tomu, že řada zaměstnavatelů se jimi snaží nahradit ty kmenové, a to je pro odbory nepřijatelné.

Miroslav Svoboda

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V ROCE 2014

Jednou ze základních priorit činnosti našeho odborového svazu je zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zkráceně BOZP.

O tom, jak se nám to dařilo v loňském roce, mohou jenom říci, že se svazoví inspektoři, tj. Vojtěch Eliáš a já, spolu s ostatními zaměstnanci OS snažili i v roce 2014 plnit stanovené úkoly v rámci BOZP tak, aby se tato oblast neustále zlepšovala a aby vznikl co nejmenší počet pracovních úrazů, zejména těch nejzávažnějších.

Jednotlivé úkoly v BOZP lze rozdělit do několika oblastí.

V **poradenské a metodické činnosti** svazové inspekce bezpečnosti práce (SIBP) jsme se při návštěvách firem zaměřili jednak na apli-

kaci zákoníku práce (v aktuálně platném znění zákona č. 262/2006 Sb.) v návaznosti na další právní předpisy v oblasti BOZP a stanovení pracovních podmínek, zejména NV č. 591/2006 Sb., zákon č. 309/2006 Sb., NV č. 361/2007 Sb. se zaměřením na poslední aktualizaci tohoto předpisu a také báňských předpisů, zejména vyhl. ČBÚ č. 26/1989 Sb. a vyhl. ČBÚ č. 51/1989 Sb.

Další oblastí BOZP je **problematika šetření a odškodňování pracovních úrazů**. Zde mohu konstatovat, že v této oblasti dochází trvale ke zlepšování stavu. Ve firmách jsme nezjistili žádné závažné nedostatky. Zaměstnavatelé až na několik málo výjimek plní vše, co jim platná legislativa ukládá. Několik problémů ale vzniklo v odškodňování pracovních úrazů, kdy v několika případech došlo k problému nikoliv z důvodu postoje zaměstnavatele, ale z toho důvodu, že pojišťovny, u kterých má zaměstnavatel uzavřeno tzv. zákonné pojištění odpovědnosti za pracovní úrazy a nemoci z povolání, se snaží rozhodnutí zaměstnavatele přehodnocovat a odškodnění pracovních úrazů neproplácet. Každý z těchto případů byl řešen individuálně odpovědnými zaměstnanci zaměstnavatele, funkcionáři odborové organizace a SIBP.

V **rámci kontrolní činnosti odborové inspekce práce** jsme v roce 2014 uskutečnili 85 kontrol a šetření, z toho bylo 60 vlastních kontrol, 15 společných kontrol se Státní báňskou správou (ČBÚ, OBÚ). Ve 3 případech jsme šetřili smrtelné a závažné pracovní úrazy v těch firmách, kde k úrazům došlo, a v 7 případech se SIBP zúčastnili po přivěšení ročních prověrek dle § 108 ZP. Při vlastních kontrolách jsme zjistili 191 závad, z nichž bylo 60 odstraněno během kontroly a u 131 závad byl dohodnut termín je-

jších odstranění. V oblasti úrazové prevence jsme zjistili 162 závad. Zjištěné závady v drtivé většině případů vyplývají z běžného provozu a nebyly takového charakteru, že by bezprostředně ohrožovaly život nebo zdraví zaměstnanců. Často jsou zjišťovány závady ve vybavení strojů a strojních zařízení ochrannými kryty či jinými bezpečnostními prvky, závady na pásových dopravnících, závady na pracovištích s možností pádu z výšky a do hloubky a v bezpečnostních označeních. V 9 případech byly zjištěny závady v oblasti hygienické prevence (závady v sociálních a hygienických zařízeních, ve vybavování lékárníček první pomoci, v poskytování ochranných nápojů apod.). V 5 případech byly zjištěny nedostatky v evidenci a registraci pracovních úrazů a nemocí z povolání, ve 2 případech v odborné způsobilosti k práci, v 1 případě ve zdravotní způsobilosti, ve 3 případech v přidělování OOPP a v 6 v jejich používání a ve 3 případech byly zjištěny nedostatky v pracovní době, přestávkách v práci a ostatních pracovních podmínkách.

V **oblasti závažné pracovní úrazovosti** jsme šetřili 1 smrtelný pracovní úraz zaměstnance společnosti, ve které působí ZO našeho OS, a 2 závažné pracovní úrazy. U těchto úrazů neuvádíme bližší údaje vzhledem k tomu, že se jedná o velice citlivou záležitost. Ve srovnání s minulými roky je počet těchto závažných událostí celkově víceméně konstantní, oproti vzdálenější minulosti je však jejich počet mnohem příznivější.

V **oblasti spolupráce se státním odborným dozorem** jsme se zúčastnili celkem 15 prověrek Českého báňského úřadu a Obvodních báňských úřadů. Spolupráce s těmito orgány Státní báňské správy je na velmi dobré úrovni, vzájemně se respektujeme a spolu-

(Pokračování na str. 8)

EVROPSKÉ RADY JSOU PRO ČLENY OS VELKÝM PŘÍNÓSEM

Seminář na téma „Evropské rady zaměstnanců“ opět zahájil a řídil místopředseda OS Ing. Milan Vomela.

Po úvodních formalitách přítomní vyslechli informace o činnosti OS v souvislosti se zastupováním zaměstnanců prostřednictvím ERZ, a to zejména o konání porady koordinátorů, která se uskutečnila v loňském roce ve finských Helsinkách. Padla i zmínka o nabídce školení pro zástupce v ERZ, která bude pořádat EFBWW. Zajímavými byly i informace o otázce organizovanosti v odborech v zemích EU i o pokrytí kolektivními smlouvami. Diskusi měla zcela bezpochyby vyprovokovat i otázka nákladů práce a srovnání s ostatními zeměmi EU.

JUDr. Samek, zástupce ČMKOS, informoval zejména o změně přístupu současné vládní garnitury k sociálnímu dialogu, a to i na regionální úrovni. Dále o legislativní snaze ČMKOS (i díky možnosti přístupu na legislativní radu vlády) ve vztahu k zastupování zaměstnanců, např. o fondu na podporu sociálního dialogu apod. Upozornil na materiál „Koncepční změny v oblasti sociálního dialogu a zastupování zaměstnanců“. Snahou ČMKOS je zlepšování podmínek právní ochrany zástupců zaměstnanců a zaměstnanců obecně. Zdůraznil stávající roli ČMKOS v mezinárodním sociálním dialogu, přičemž odborová centrála vítá jakékoliv náměty v tomto směru. Diskutována byla i otázka nákladů práce v mezinárodním srovnání a vývoj minimální mzdy, včetně srovnání se státy EU. Vznel námět, aby v rámci ERZ tuto problematiku zástupci zaměstnanců diskutovali. Dále

deklaroval zcela jasný význam Evropských rad zaměstnanců. Varoval před snižující se ochotou strany zaměstnavatelů uzavírat kolektivní smlouvy vyššího stupně, ale i před pasivitou zaměstnanců při obhajobě svých práv. Neopomněl ani kampaň za právo na stávku. V závěru se věnoval otázce implementace směrnice o ERZ a zdůraznil především, že cílem by měla být dlouhodobá efektivita, prosperita a udržitelnost, čili tzv. „udržitelný podnik“. K tomu je nezbytné vybudovat systém výměny informací a konzultací, a to by měl být základní úkol pro Evropské rady zaměstnanců. V následné diskusi odpověděl na dotazy přítomných ke všem předneseným informacím.

Jednotliví členové ERZ informovali přítomné kolegy velmi podrobně o svých zkušenostech z jednání v rámci ERZ. Zazněla řada nových informací, které dokumentovaly přínos ERZ pro zastupování zaměstnanců, například i o tom, že díky fungování ERZ jsou v dotčených firmách velmi vysoké standardy v oblasti BOZP.

Další diskutovanou oblastí byla otázka agenturních zaměstnanců. Přítomní také podrobně informovali o stavu a výsledcích kolektivního vyjednávání ve firmách, kde jako zástupci zaměstnanců působí. V jednom příspěvku zaznělo, že se ani přes dlouholetou enormní snahu nedaří ustavit oficiální Evropskou radu zaměstnanců, a to i přes skutečnost, že jsou pro zřízení podmínek splněny.

Jako problém někteří vnímají otázku nedo-

statečného volna pro zástupce zaměstnanců, a to jak ve vztahu k řádnému výkonu vlastní činnosti, tak i ve vztahu ke vzdělávání. I přes všechny výše uvedené skutečnosti z příspěvků účastníků vyplynulo, že i díky možnosti výměny informací a konzultací v rámci ERZ, považují výsledky vyjednávání, smluvně zakotvené prostřednictvím kolektivních smluv, za velmi dobré.

V dalším bloku informoval místopředseda OS o činnosti OS Stavba ČR. Zmínil zejména situaci po VII. sjezdu OS, tj. kolem podpisu Dodatku č. 2 KSVS, o jednání s vládními představiteli v rámci RHSD a dalších otázkách. V této souvislosti informoval o přípravě postupu při vyjednávání KSVS na další období. O tomto zcela zásadním tématu se bude diskutovat v rámci dubnových Regionálních konferencí. Dále informoval o aktivitách svazu v mezinárodní oblasti, o jednání tzv. W6 a účasti na semináři o implementaci směrnice EK o zadávání veřejných zakázek.

V následné diskusi se přítomní vyjadřovali ke všem předneseným informacím a ocenili i to, že všechny dokumenty, o nichž se hovořilo, obdrží i tentokrát v elektronické podobě. Ani závěrečný povzdech nad slabší účastí na tomto semináři tak nemůže být impulsem k tomu, aby podobná setkání nepokračovala, neboť jsou žádaná a potřebná.

Pavel Zítka, koordinátor ERZ

PRÁVA A POVINNOSTI ODBOROVÉ ORGANIZACE PODLE ZÁKONÍKU PRÁCE

Na základě dotazů funkcionářů ZO/ MO našeho odborového svazu ohledně práv, povinností a působení odborových organizací jsem zpracoval následující přehled ustanovení zákoníku práce, týkajících se vymezení působení odborové organizace jakožto zástupců zaměstnanců v pracovněprávních vztazích. Jedná se zejména o informování, projednání, spolupřihodování, činnost odborové organizace jako zástupců zaměstnanců, kolektivní vyjednávání. Vzhledem k rozsahu celé problematiky se jedná pouze o přehled bez dalšího komentáře. Přesto věřím, že i tento přehled poněkud pomůže v činnosti funkcionářů OS Stavba ČR.

§ 22-28	uzavírání kolektivní smlouvy (návrh, kolektivní vyjednávání, sjednání KS)
§ 29	seznámení zaměstnanců s kolektivní smlouvou
§ 38 odst. 3	právo na informace o nově vzniklých pracovních poměrech
§ 39 odst. 4	uzavření písemné dohody se zaměstnavatelem ve věci sjednávání pracovních poměrů na dobu určitou
§ 46	projednání převedení zaměstnance na jinou práci, pokud s převedením zaměstnanec nesouhlasí
§ 61	projednání uvedených důvodů skončení pracovního poměru
§ 62	projednání hromadného propouštění
§ 86	součinnost při zavedení konta pracovní doby
§ 93 odst. 4	vymezení rozsahu práce přesčas v KS na 52 týdnů po sobě jdoucích
§ 99	projednání v tomto paragrafu uvedených opatření zaměstnavatele
§ 105	součinnost v oblasti BOZP (pracovní úrazy a nemoci z povolání)
§ 108	oprávnění v oblasti BOZP
§ 146	srážky členských příspěvků odborové organizaci ze mzdy zaměstnance
§ 199	zmocňuje vládu k vydání nařízení o překážkách v práci (jeden z důvodů vyslání na pohřeb spolužáků zaměstnance)
§ 203 odst. 2 písm. a) bod 1	pracovní volno pro jiný úkon v obecném zájmu pro výkon funkce člena orgánu odborové organizace
§ 203 odst. 2 písm. b)	pracovní volno pro jiný úkon v obecném zájmu k výkonu jiné odborové činnosti

§ 203 odst. 2 písm. c)	pracovní volno pro jiný úkon v obecném zájmu k účasti na školení pořádaném odborovou organizací
§ 209 odst. 2	písemná dohoda - tzv. částečná nezaměstnanost
§ 217 odst. 1	předchozí souhlas s rozvrhem čerpání dovolené
§ 220	dohoda o hromadném čerpání dovolené
§ 263 odst. 3	projednání výše náhrady škody způsobené zaměstnavatelem
§ 276	působnost odborové organizace jako zástupců zaměstnanců
§ 276 odst. 9	projednání stížnosti zaměstnance na výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů
§ 277-280	povinnost zaměstnavatele vytvořit podmínky pro činnost odborové organizace, právo na informování, projednání se zaměstnavatelem
§ 286-287	působnost odborové organizace, informování, projednání
§ 288 a násled.	případné působení zástupců zaměstnanců v evropské radě zaměstnanců

§ 300 odst. 3	projednání množství práce a pracovní tempo
§ 306 odst. 4	pracovní řád může zaměstnavatel, u kterého působí odborová organizace, vydat jen s jejím předchozím písemným souhlasem, týká se i změny pracovního řádu
§ 307 odst. 2	řeší tzv. kolizi práv zaměstnance, tedy rozdílnou úpravu téhož nároku ve vztahu mezi kolektivní smlouvou a vnitřním předpisem
§ 309 odst. 8	omezení rozsahu agenturního zaměstnávání v KS u uživatele
§ 320 odst. 1	návrhy právních předpisů se projednávají s příslušnými odborovými organizacemi = týká se pouze OS
§ 321	odborové organizace dbají o dodržování pracovněprávních předpisů
§ 338	přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů z KS
§ 339	součinnost při přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů
§ 392	odpovědnost za škodu při výkonu odborové funkce

Poznámka na závěr: Pokud ZP ukládá zaměstnavateli povinnost informovat zaměstnance nebo s nimi něco projednat, působí-li u zaměstnavatele odborová organizace, je povinen záležitost projednat pouze s odborovou organizací. Pokud by tuto povinnost nesplnil a oslovil by zaměstnance přímo, jednalo by se o porušení příslušných ustanovení zákoníku práce.

JUDr. Lubomír Dlouhý,
svazový právník

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI...

(Dokončení ze strany 7)

práce je účinná. V oblasti spolupráce se Státním úřadem inspekce práce musím konstatovat, že v roce 2014 se SÚIP, potažmo ani s jednotlivými Oblastními inspektoráty práce, se neuskutečnily žádné naše společné kontroly BOZP, či jednání nebo konzultace.

V oblasti vzdělávání jsme uskutečnili školení BOZP odborových funkcionářů, a to v rámci vícedenního školení v květnu 2014 na Moravě a v červnu 2014 v Čechách. Podle požadavků jednotlivých ZO jsme školili i přímo v základních organizacích. Kromě toho byla oblast BOZP, tj. aktuální informace o legislativě, o závažné úrazovosti apod., i předmětem všech regionálních konferencí, kde jsme buď já, nebo Vojtěch Eliáš, vždy podali potřebnou informaci.

V oblasti kolektivního vyjednávání se jako svazový inspektor bezpečnosti práce nezúčastňujeme osobně jednání ve firmách. Naše účast v kolektivním vyjednávání spočívá v tom, že po zaslání návrhů nových kolektivních smluv posoudíme oblast BOZP, případně daný text kolektivní smlouvy navrhneme upravit tak, aby byla v souladu s platnou legislativou. V některých případech ji doplníme o některá důležitá ustanovení, aby byla oblast BOZP v KS pro zaměstnance firmy co možná nejvíce příznivá. Jsem rovněž členem komise KV a vyjednávacího týmu pro přípravu KSVS. V letních měsících, tak jako každoročně, jsme vyhodnotili oblast BOZP v všech uzavřených podnikových kolektivních smlouv s doporučením, co by bylo vhodné v těchto KS upravit, doplnit apod.

Zdeněk Švehla, svazový inspektor bezpečnosti práce OS STAVBA ČR